

Witam Klasę 5c ☺

Kontynuujemy naszą naukę historii.

Proszę, abyście uczyli się zgodnie z planem lekcji i dokładnie czytali tekst z podręcznika.

Postępujcie zgodnie z instrukcją umieszczoną poniżej.

1. **Bardzo proszę o odesłanie do oceny na maila urszula74@interia.pl zdjęcia lub scanu karty pracy do tematu, który przerabialiście przed świętami, 03.04. „Upadek i odbudowa państwa polskiego” - załącznik 4 (drzewo genealogiczne, daty, panowanie Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego), najpóźniej do piątku 17.04.** Osoby, które przysłały kartę wcześniej i są pewne, że dobrze ją uzupełniły, nie muszą tego robić. Ocenę podam, po otrzymaniu kart pracy od wszystkich uczniów.
2. Tematy i materiał do przerobienia od 15 do 24 kwietnia – tematy i notatki proszę **przepisać** do zeszytu, natomiast ćwiczenia przepiszcie lub wklejcie.
3. **Zdjęcia lub scany karty pracy do lekcji „Polska pierwszych Piastów – powtórzenie wiadomości” proszę przestać do oceny najpóźniej do niedzieli 19.04.**
4. Na końcu znajdują się odpowiedzi do ćwiczeń z przerobionych wcześniej tematów. Proszę sprawdźcie Wasze i ewentualnie poprawcie.
5. Proszę o **uzupełnienie** tematu z 08.04 „Polska Bolesława Krzywoustego” poniższą notatką.

Notatka

Konflikt o władzę pomiędzy **Bolesławem Krzywoustym**, a jego bratem **Zbigniewem**, doprowadził do najazdu **cesarza Henryka V** na Polskę w **1109 r.** (m.in. obrona Głogowa). Bolesław prowadził **wojnę podjazdową** i zmusił Henryka V do wycofania się do Niemiec.

Księżę przyłączył również do Polski Pomorze.

W **1138 r.** weszła w życie **ustawa sukcesyjna (testament)**, w której Bolesław Krzywousty podzielił państwo między swych synów, przydzielając im dziedziczne dzielnice. Jedność państwa miała zapewnić **zasada senioratu** tzn. najstarszy członek dynastii Piastów (senior) miał sprawować władzę zwierzchnią nad młodszymi książętami. Senior, oprócz dzielnicy dziedzicznej, otrzymał również **dzielnicę senioralną** z Krakowem.

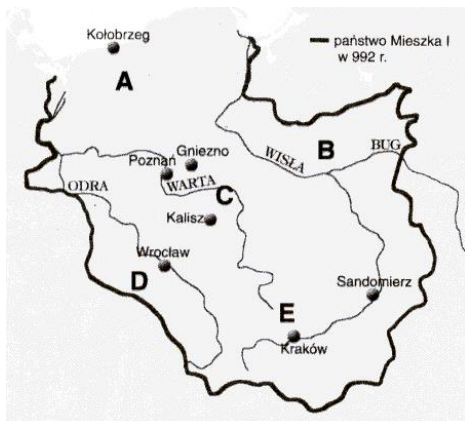
Ustawa sukcesyjna zapoczątkowała w **1138 r.** w Polsce **okres rozbicia dzielnicowego**.

15.04. TEMAT: Polska pierwszych Piastów – powtórzenie wiadomości.

- **W ramach utrwalenia materiału uzupełnij kartę pracy (2 strony). Możesz ją wydrukować. Wypełnioną kartę odeślij na adres urszula74@interia.pl do 19.04.**
- Skorzystaj z podręcznika rozdział VI *Polska pierwszych Piastów* s. 137-164 oraz notatek w zeszycie i kart pracy.
- Jeżeli zostanie Ci czasu zagraj w grę dydaktyczną na stronie <https://postaci.gwo.pl/#/>, wybierz zagadnienia i sprawdź swoją wiedzę.

Imię i nazwisko, klasa _____

Do podanych liter dopisz odpowiednie nazwy plemion

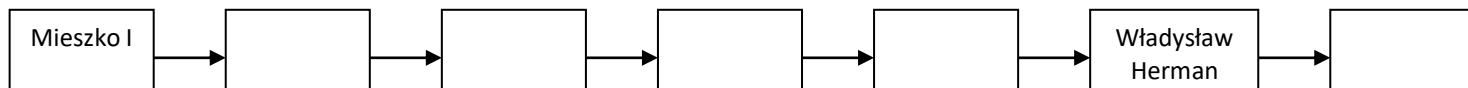

- A. _____
B. _____
C. _____
D. _____
E. _____

Do podanych wydarzeń dopisz odpowiednie daty.

- chrzest Polski - _____
zwycięstwo Mieszka I w bitwie pod Cedynią - _____
zjazd gnieźnieński - _____
koronacja Bolesława Chrobrego - _____
najazd księcia Brzetysława na Polskę - _____
najazd Henryka V na Polskę - _____
ustawa sukcesyjna - _____

Uzupełnij chronologicznie linię władców dynastii Piastów. Przy królach Polski dopisz „K”.

Dokończ podane zdania.

- W 1000 r. utworzono arcybiskupstwo w _____ i biskupstwa w _____

Po wojnie z Niemcami w 1018 r. przyłączono do Polski _____
Po wyprawie na Ruś Kijowską Bolesław Chrobry przyłączył do Polski _____
Do ataku Niemiec i Rusi Kijowskiej na Polskę doszło za panowania _____
Powstanie ludowe w Wielkopolsce było skierowane przeciwko _____
Przyczyną przeniesienia stolicy z Gniezna do Krakowa było _____
Śmierć św. Stanisława biskupa była przyczyną _____

Jakie znaczenie dla państwa polskiego i jego władcy miało przyjęcie chrześcijaństwa? Podaj cztery przykłady.

- _____
- _____
- _____
- _____

Wyjaśnij pojęcia.

monarchia patrymonialna - _____

družyna - _____

ustawa sukcesyjna - _____

zasada senioratu - _____

Do podanych opisów dopisz pasujące do nich postacie.

Opis	Postać
Czeska księżniczka, żona Mieszka I. Dzięki temu małżeństwu Polska zawarła sojusz z Czechami i przyjęła chrzest	
Biskup czeski. Przybył do Polski, gdzie król wysłał go z misją do Prus. Prusowie zamordowali biskupa, a księżę polski wykupił jego zwłoki na wagę złota i pochował w Gnieźnie.	
Cesarz niemiecki. Planował utworzenie uniwersalnego cesarstwa. Odbił pielgrzymkę do Gniezna do grobu św. Wojciecha i spotkała się z Bolesławem Chrobrym.	
Księżę Polski. Po śmierci ojca wypędzony z kraju przez możnych. Powrócił do Polski przywrócił jedność państwa, odbudował administrację oraz przeniósł stolicę z Gniezna do Krakowa.	
Władca ten stanął po stronie papieża Grzegorza VII w konflikcie z cesarzem Henrykiem IV. W 1076 r. został królem Polski. Oskarżył biskupa krakowskiego o zdradę i skazał go na śmierć.	
Cesarz niemiecki. Poparł Zbigniewa w jego konflikcie z bratem Bolesławem Krzywoustym i najechał Polskę. Poniósł jednak duże straty i musiał się wycofać.	
Żył na przełomie XI i XII w. Nieznany z imienia autor najstarszej kroniki polskiej.	

Do władców Polski dopisz po dwa wydarzenia związane z ich panowaniem.

Mieszko I - _____

Bolesław Chrobry - _____

Bolesław Krzywousty - _____

17.04. TEMAT: Rozbicie dzielnicowe Polski.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Rozbicie dzielnicowe Polski* s. 166-170
- Zapoznaj się z notatką i przepisuj ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie i przepisuj lub wklej je do zeszytu.

Notatka

W XII i XIII w. Polska rozpadła się na niezależne i coraz mniejsze księstwa. Ustanowiona przez Bolesława Krzywoustego zasada senioratu, została naruszona i ostatecznie upadła, ponieważ młodszy bracia seniora **księcia Władysława Wygnęta** nie chcieli uznać jego zwierzchniej władzy.

Rozbicie dzielnicowe przyniosło osłabienie Polski i znaczne straty terytorialne. Polska utraciła Pomorze Zachodnie, księstwa śląskie i ziemię lubuską. Korzyści z rozbicia dzielnicowego odnosili książęta, możnowładcy i urzędnicy.

W **1230 r.** przybyli do ziemi chełmińskiej **Krzyżacy**, zaproszeni przez **księcia Konrada Mazowieckiego**, który podpisał z nimi umowę w 1226 r. Mieli oni bronić Mazowsza przed pogańskimi Prusami. Krzyżacy podbili całe Prusy i utworzyli tam silne i zaborcze państwo zakonne.

Zakon krzyżacki – zakon rycerski założony przez Niemców w Palestynie, w czasie krucjat, dla obrony pielgrzymów przed atakami muzułmanów.

Ćwiczenie

Podkreśl trzy przyczyny, które spowodowały, że rozbicie dzielnicowe trwało tak długo.

- a) Książęta piastowscy nie potrafili porozumieć się z mieszkańcami swoich księstw.
- b) Możliwość korzystania z rozbicia dzielnicowego, gdyż przy słabych książętach odgrywali większą rolę.
- c) Urzędnicy korzystali z możliwości zrobienia kariery na licznych dworach książęcych.
- d) Urzędnicy nie chcieli być odpowiedzialni za cały kraj.
- e) Drobnicy książęta byli ze sobą skłócenymi i toczyli między sobą wojny.

22.04. TEMAT: Polska w XIII w.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Polska w XIII w.* s. 171-175
- Zapoznaj się z notatką i przepisuj ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie i przepisuj lub wklej je do zeszytu.

Notatka

W 1 poł. XIII w. najlepiej rozwiniętą dzielnicą Polski był Śląsk, rządzony przez **księcia Henryka Brodatego**. Sprowadzał on licznych osadników, zwłaszcza z Niemiec, czym zapoczątkował **kolonizację niemiecką**. Osadnicy płacili księciu czynsz. Aby zachęcić Niemców do osiedlenia się w Polsce, Henryk Brodaty, zwalniał ich z płacenia czynszu na kilka lub kilkanaście lat. Czas ten określano jako **wolnicznę**. Osadnicy wprowadzili również osiągnięcia zachodnioeuropejskiego rolnictwa, które zostały przyjęte przez polskich chłopów.

W XIII w. **lokowano** wsie na **prawie niemieckim**. Dawało ono mieszkańcom wsi spisane prawa i obowiązki.

W XIII stuleciu nastąpił w Polsce intensywny rozwój rolnictwa, rozpowszechniła się **gospodarka towarowo-pieniężna**, a szlaki handlowe przebiegające przez kraj połączyły Wschód z Zachodem i Północ z Południem.

Niektóre miasta otrzymały **prawo składu**, czyli przywilej nakazujący kupcom przejeżdżającym przez dane miasto wystawić swe towary na sprzedaż.

W okresie tym zwiększyły się plony i pojawiło się więcej jedzenia. Nastąpił również rozwój rzemiosła i miast.

Ćwiczenie

Wpisz podane przykłady towarów we właściwych rubrykach tabeli.

<i>futra</i>	<i>jedwab</i>	<i>ryby morskie</i>	<i>sukno</i>	<i>przyprawy</i>	<i>drewno</i>
Towary przywożone z Zachodu		Towary sprzedawane przez mieszkańców Polski		Towary przywożone ze Wschodu	

24.04. TEMAT: Dążenie do jedności państwa.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Dążenie do jedności państwa* s. 176-185
- Zapoznaj się z notatką i przepisz ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie i przepisz lub wklej je do zeszytu.

Notatka

Mongołowie (Tatarzy) zostali zjednoczeni przez **Czyngis-chana**. Podbili część Chin, Azję Środkową i Europę Wschodnią.

W XIII w. Tatarzy kilkakrotnie najeżdżali i pustoszyli południową Polskę. W **1241 r.** rycerstwo polskie, dowodzone przez śląskiego **księcia Henryka Pobożnego**, poniosło klęskę w **bitwie pod Legnicą**, a książę zginął.

W 2 poł. XIII w. za zjednoczeniem Polski opowiadali się chłopci, mieszczenie, Kościół i część możnowładców. Pragnęli oni rządów silnego władcy, który zapewniłby krajowi pokój i porządek.

Dużą rolę w zjednoczeniu kraju odegrał Kościół, który:

- wymagał od księży znajomości języka polskiego;
- głosił kult patronów Polski: św. Wojciecha i św. Stanisława;
- dbał o polską kulturę (*Kronika polska* Wincentego Kadłubka).

Ćwiczenie

Ustal, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wstaw znak X w odpowiednim miejscu tabeli.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Do bitwy pod Legnicą doszło za panowania księcia Henryka Pobożnego.		
Proces jednoczenia ziem polskich został zapoczątkowany przez Piastów śląskich.		
W okresie rozbicia dzielnicowego Kościół opowiadał się przeciw zjednoczeniu Polski.		

Odpowiedzi do zadań z wcześniej przerobionych tematów.

TEMAT: Chrzest Polski.

	Przed przyjęciem chrztu	Po przyjęciu chrztu
Papież nie uznawał państwa Mieszka I.	x	
Zakonnicy pisali dokumenty dla księcia.		x
Polanie świętowali każdą niedzielę.		x
W grodach budowano kamienne palatia.		x
W państwie nie było ani jednej szkoły.	x	

TEMAT: Polska Bolesława Chrobrego.

- A. Która z podanych ziem wchodziła w skład państwa polskiego w 992 r.? **d) Pomorze Zachodnie**
B. Jaką ziemię, przejętą po ojcu, utracił Bolesław Chrobry w czasie swojego panowania? **c) Pomorze Zachodnie**
C. Które z zaznaczonych na mapie miast stało się stolicą polskiej prowincji kościelnej? **c) Gniezno**

TEMAT: W najdawniejszej Polsce.

Książę 1, 7	1. zapewnianie utrzymania wojom
Drużyna 3, 4, 6	2. udział w pościgu za zbiegłym przestępcą
Chłopi 2, 5,	3. ochrona panującego przed buntem poddanych
	4. udział w organizowanych przez władzę wyprawach wojennych
	5. składanie danin w zbożu lub zwierzętach hodowlanych
	6. wymuszanie posłuszeństwa na poddanych
	7. zarządzanie państwem

- B. Jednym z najczęściej spożywanych napojów była woda.
C. Chłopi nosili własnoręcznie wykonane koszule z lnu i obuwie z kory i łyka.
E. Głównym środkiem płatniczym były płaty lnu.
F. Większość terenów Polski porastały lasy i puszcze.
G. Mieszkańcy Polski spożywali mięso, kasze oraz polewki zbożowe.

TEMAT: Polska Bolesława Krzywoustego.

- 1 Po śmierci księcia Władysława Hermana jego synowie, Zbigniew i Bolesław, podzielili Polskę między siebie.
- 4 Wygnany Zbigniew poprosił o pomoc króla Niemiec Henryka V.
- 3 Wojna domowa zakończyła się klęską i wygnaniem Zbigniewa.
- 2 Między Zbigniewem a Bolesławem wybuchła wojna domowa (1108 r.).
- 6 Bolesław Krzywousty odrzucił żądania króla Niemiec.
- 5 Henryk V zażądała od Bolesława oddania połowy państwa Zbigniewowi i opłacenia rocznego trybutu albo przysłania 300 rycerzy.
- 9 Zrażony niepowodzeniami Henryk V wrócił z armią do Niemiec.
- 8 **Napastnikom nie udało się zdobyć Głogowa**, a Bolesław Krzywousty prowadził **wojnę podjazdową**.
- 7 **W 1109 r.** Polskę najechały wojska niemieckie i czeskie.
- 11 Bolesław kazał oślepić Zbigniewa, który wkrótce potem zmarł.
- 10 Bolesław zgodził się na powrót Zbigniewa z wygnania.
- 12 Bolesław odbył publiczną pokutę za oślepienie brata, żeby uniknąć buntu możnych.
1. **Proszę uzupełnić temat: „Polska Bolesława Krzywoustego” poniższą notatką.**